

**RÅD OG VEJLEDNING OM BRUG AF
FJERNVARME I LEJLIGHEDER**

INDHOLD

LEJLIGHEDENS RUM	3
TEMPERATUREN	4
BRUG ALLE RADIATORER	5
RADIATORTERMOSTATEN	6
INDSTILLING AF TERMOSTATERNE	7
KONTROL MED TERMOSTATERNE	8
DET VARME VAND	9
UDLUFTNING	10
FUGT	11
AUTOMATIKANLÆG	12
NÅR VI SELV SKRUER NED	13
HOLD ØJE MED FORBRUGET	14
SÅDAN ER DET MED FJERNVARME	15

LEJLIGHEDENS RUM

Der må gerne være forskel på temperaturen i de forskellige rum i lejligheden, men ikke for meget. For eksempel er det måske nok med 16-18°C i soveværelset.

Hvis temperaturen i et rum skal være lavere end i de andre, bør døren være lukket.

Kommer temperaturen ned under 16°C, kan det skade bygningen. Det kolde rum trækker varme fra

andre rum eller fra naboens lejlighed. Et rum skal varmes op af rummets egne radiatorer – og ikke gennem en væg til et andet rum, hvor der er varmere.

For lave temperaturer kan desuden give fugtproblemer og bevirke, at der bliver fodkoldt.

Som tommelfingerregel er det derfor en god idé at have mindst 16°C i alle rum.

TEMPERATUREN

Kontrollér rumtemperaturen med et godt termometer. I opholdsrum er 21°C passende for de fleste.

Er der brug for mere varme, kan du selvfølgelig skrue op for termostaterne.

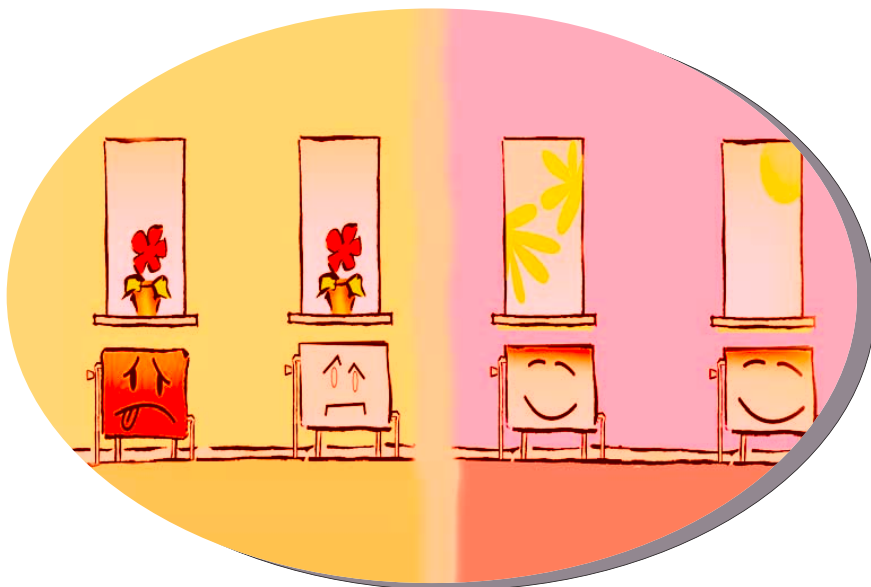
At spare på varmen betyder ikke, at man skal sidde og fryse, men at

man regulerer varmeforbruget på en måde, der både teknisk og økonomisk giver det bedste resultat.

Så kan du ellers indstille termostaterne, så radiatorerne giver nøjagtigt den temperatur i rummet, du gerne vil have.

BRUG ALLE RADIATORER

Brug altid alle radiatorer i samme rum. Det giver den absolut bedste varmeøkonomi, og samtidig kan du sagtens få den temperatur i rummet, som du ønsker.

Når radiatoren fungerer, som den skal, er den varm i toppen og kold i bunden.

Der er intet sparet ved at skrue helt op for en enkelt radiator i et rum og lukke for de andre.

Faktisk bruger én radiator, der er fuldt opvarmet, ofte mere varme end to eller tre, der kører på kvart drift.

Hvis du derimod bruger alle radiatorer som anbefalet, så udnytter du den tilførte varme på den mest hensigtsmæssige måde.

RADIATORTERMOSTATEN

Det er termostaterne, der regulerer varmen i de enkelte rum.

De er forsynet med en føler, indbygget i håndtaget, eller en fjernføler placeret på væggen eller under radiatoren. Termostaten/føleren skal sidde frit og må ikke dækkes til af gardiner, møbler eller lignende.

Termostaterne sørger for, at der altid er den ønskede temperatur i rummet. Er det koldt udenfor, regu-

lerer termostaterne således helt automatisk op for varmen i radiatorerne. Omvendt kan termostaterne også lukke ned, hvis der tilføres anden varme fra f.eks. mennesker i stuen, tændte stearinlys, eller hvis solen skinner ind ad vinduerne.

Hvis du synes, radiatorerne er koldere, end de plejer at være, så prøv at kontrollere rumtemperaturen med et termometer.

INDSTILLING AF TERMOSTATEN

Brug et godt termometer, når du skal indstille radiatortermostaterne. Termometeret placeres på en indervæg i ca. 1,5 meters højde.

Stil termostaten i en mellemstilling. Efter et par timer kan du kontrollere, om temperaturen er passende.

Skru derefter lidt op eller ned, indtil du har den ønskede temperatur. Der

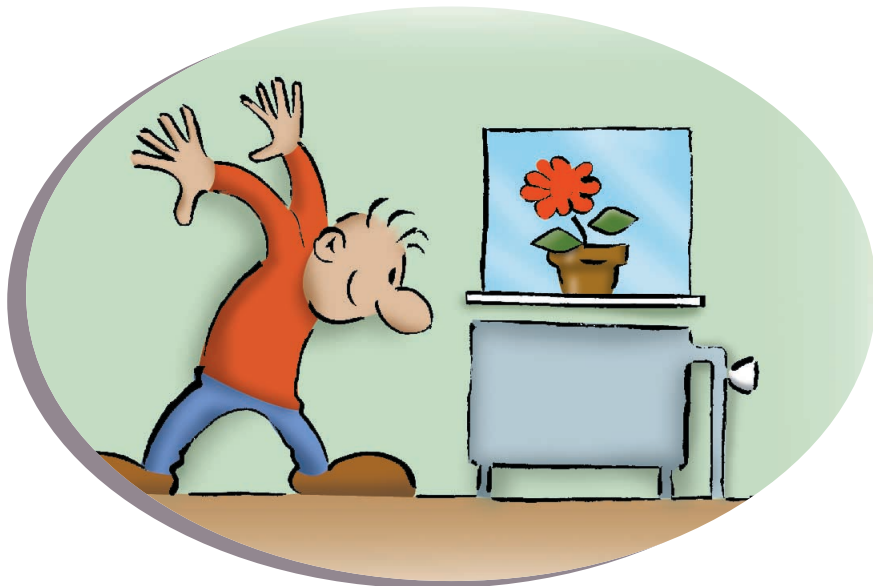
kan godt gå én til to timer, før reguleringen kan mærkes.

Når du har fundet en passende temperatur, kan du eventuelt sætte en markeringsstreg på ventilen med en sprit- eller kuglepen.

Nogle termostater er forsynet med en "huske-ring". Den er beregnet til at markere din foretrukne indstilling.

KONTROL MED TERMOSTATERNE

Det er nemt selv at kontrollere, om termostaterne virker, som de skal. Når du skruer helt op, skal radiatoren blive varm over det hele. Omvendt skal den – efter en time eller to – blive kold, når du lukker termostaten.

Kontrollér termostaterne en til to gange om året. På den måde får du undersøgt, om der er defekte termostater, som bør repareres eller skiftes ud.

Du får også kontrolleret, om en termostat i lejligheden har “sat sig fast” i en bestemt position. Det kan typisk ske, hvis den har været lukket i længere tid.

Hvis du er i tvivl efter din egen kontrol, så tal med varmemesteren eller den energiansvarlige i ejendommen.

DET VARME VAND

Temperaturen på det varme brugsvand bør ikke overstige 50°C.

Ved en højere temperatur opstår der risiko for kalkdannelser i varmtvandssystemet og dermed tilstening af vandvarmeren.

Vask ikke op under rindende vand og husk, at brusebad er mere energi-

besparende og derfor også billigere end karbad.

I et almindeligt badekar bruger man typisk ca. 125 liter vand. Med et 5 minutter langt brusebad bruger man ca. 45 liter vand.

UDLUFTNING

Vi trives bedst i frisk luft. Stillestående luft i boligen optager bl.a. fugt og bliver iltfattig.

Luft derfor ud flere gange om dagen. I forbindelse med madlavning og bad kan det naturligvis anbefales at lufte ekstra ud.

Den bedste måde at lufte ud på er at skabe gennemtræk 5-7 minutter. Det giver den ønskede luftfornyelse, uden at vægge og møbler bliver kolde.

Husk at lukke for termostaterne, mens du lufter ud.

Den friske luft, der kommer ind, er ofte koldere end luften i rummet. Det vil termostaten registrere som et tegn på, at der skal skrues op for varmen.

Undgå derfor også at lade vinduer stå på klem i længere tid ad gangen.

FUGT

Du kan begrænse fugtproblemer ved at sørge for, at temperaturen aldrig kommer under ca. 16°C. Samtidig skal der være hyppig udluftning i rummet.

Undlad at stille møbler med store, lodrette flader (f.eks. et skab eller et klaver) helt op ad kolde ydervægge. Det trækker nemt fugt.

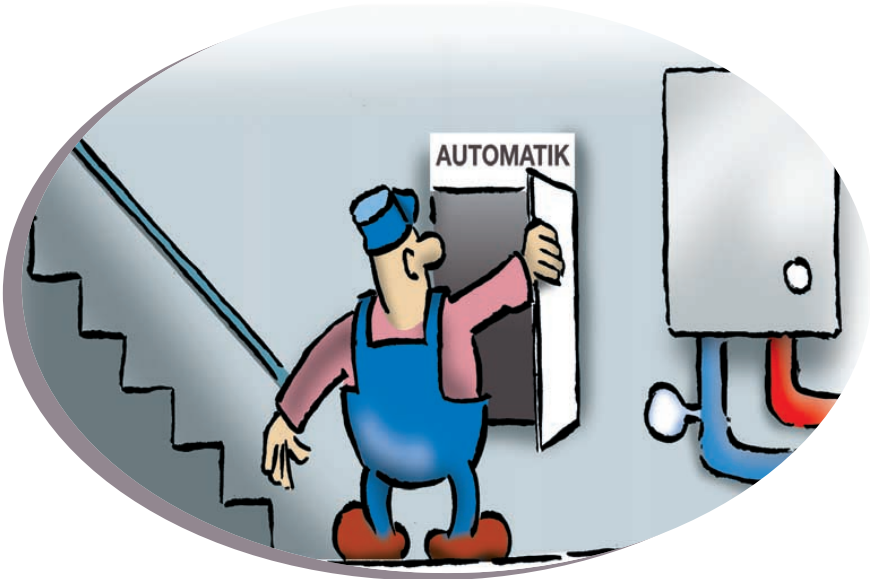
Hvis der kommer dug i hjørnerne af termoruder, er det et tegn på, at der er for fugtigt i rummet.

Det er også en god idé at sikre sig, at der er aftræk eller udsugning i køkken og badeværelse.

Endelig kan det anbefales at lufte ekstra godt ud, hvor der er mennesker i længere tid ad gangen – f.eks. i soveværelset.

AUTOMATIKANLÆG

I nogle ejendomme er der et automatikanlæg, der regulerer temperaturen på vandet til radiatorerne i forhold til udetemperaturen.

Når det er koldt udenfor, skrues der automatisk op for temperaturen på vandet og omvendt, når udetemperaturen stiger.

På den måde begrænses varmetabet i ledningsnettet - et tab, som

lejerne betaler for, men som ingen jo rigtigt har nogen nytte af.

Ejendommens varmeanlæg kan også være forsynet med automatik, der sørger for, at temperaturen på vandet til radiatorerne er lavere om natten (tidsstyret natsænkning).

NÅR VI SELV SKRUEK NED

Du kan naturligvis også selv skruer ned for varmen om natten, men ikke for meget. De fleste vil jo gerne spare, hvor de kan. Men hvis temperaturen bliver for lav, skal der meget til for at varme lejligheden op igen. – Måske endda så meget, at der alligevel intet er sparet.

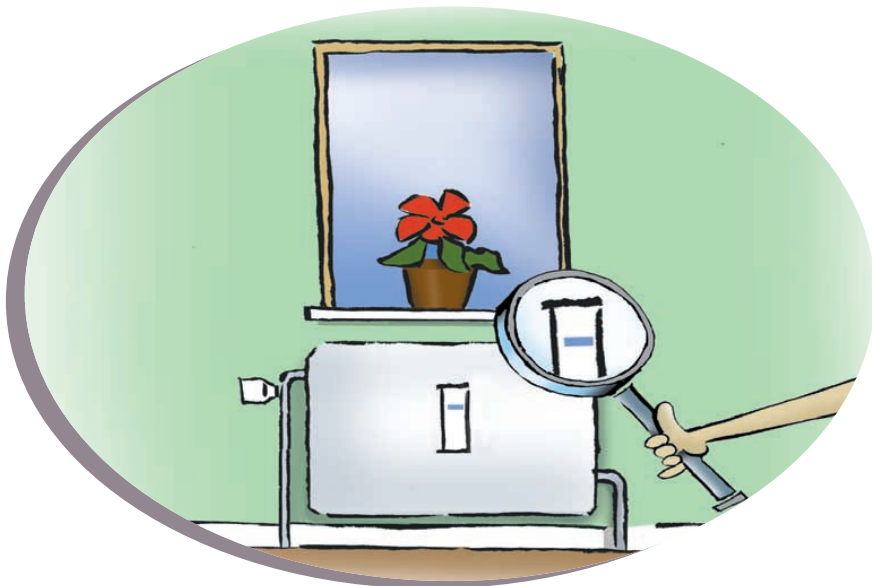
Det samme gælder, når du tager på arbejde eller er væk i en kortere periode.

Hvis du derimod er bortrejst i længere tid, er der naturligvis ingen grund til, at temperaturen i lejligheden er lige så høj, som når du er hjemme.

– Bare du husker, at der altid bør være mindst 16-18°C i alle rum. Så er du også sikker på, at der ikke opstår fugtskader.

HOLD ØJE MED FORBRUGET

Aflæs målerne på radiatorerne med jævne mellemrum, og sammenlign eventuelt med sidste års forbrug.

Du kan også studere det årlige varmeregnskab, så du ved, hvad du betaler for. Kontakt eventuelt udlejeren, hvis du er i tvivl om noget.

I større ejendomme er det varmemesteren, der kontrollerer fjernvarmeanlægget. Spørg ham eller

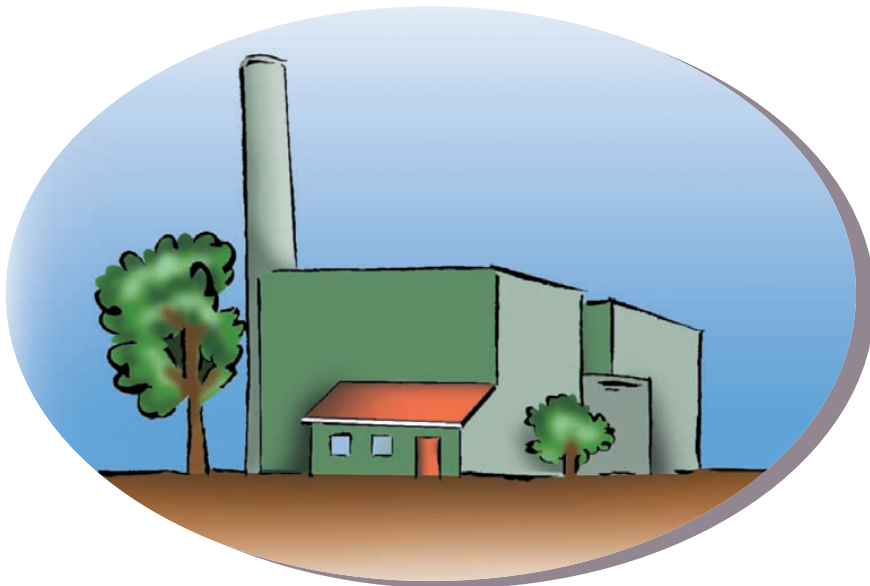
hende, hvis der er problemer med opvarmningen.

I mindre ejendomme med flere lejere kan det anbefales, at der er én energiansvarlig, der regelmæssigt aflæser hovedmålerne og holder øje med driften.

Det kan eventuelt ske i samarbejde med en VVS-mester eller en medarbejder på varmeværket.

SÅDAN ER DET MED FJERNVARME

Hvis du følger rådene i dette lille hæfte, er der gode forudsætninger for, at du både får en fornuftig varmeøkonomi og et rigtigt godt indeklima i lejligheden.

Gælder det også dine naboer, så er I i fællesskab med til at sikre et samlet varmeforbrug, alle kan være godt tilfredse med.

Med fjernvarme er man nemlig en del af et kollektiv, fordi forbruget

afregnes i forhold til, hvor meget varme der i alt sendes ud til ejendommen.

Både hvad drift og varmeøkonomi angår, kan en ejendom altså betragtes som én stor husholdning, selvom forbruget naturligvis også afregnes individuelt.

Derfor opfordres alle til at udvise "godt nabosind". I virkeligheden er det jo så lidt, der skal til ...

BRUG FJERNVARMEN RIGTIGT

Fjernvarme er en af de energiformer, vi har, der skaber mindst forurening. Hvis du bruger fjernvarmen, som det anbefales i dette hæfte, får du:

- *En fornuftig varmeøkonomi*
- *Et godt og behageligt indeklima i lejligheden*

Hvis alle i ejendommen er med på ideen, er I fælles om at sikre:

- *Et bedre, samlet varmeregnskab for ejendommen*
- *Et renere miljø i lokalsamfundet*